

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 739/2016-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 29. septembra 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Pavlom Kontrom, Čučmianska dlhá 21, Rožňava, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

- uznesením Prezídia Policajného zboru, národnej kriminálnej agentúry, národnej protikorupčnej jednotky, expozitúry Východ Košice ČVS: PPZ-673/NKA-PK-VY-2015 z 25. januára 2016,

- uznesením Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sp. zn. VII Gv 154/15/1000 z 8. marca 2016,

- rozhodnutím Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. XVI/2 Pz 38/16/1000-5 z 10. júna 2016 a

- rozhodnutím Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. XVI/2 Pz 80/16/1000-3 zo 14. júla 2016, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. augusta 2016 elektronickou poštou bez autorizácie podľa § 23 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o e-Governmente“) doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“)

- uznesením Prezídia Policajného zboru, národnej kriminálnej agentúry, národnej protikorupčnej jednotky, expozitúry Východ Košice (ďalej len „NAKA“) ČVS: PPZ-673/NKA-PK-VY-2015 z 25. januára 2016,

- uznesením Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „úrad špeciálnej prokuratúry“) sp. zn. VII Gv 154/15/1000 z 8. marca 2016,

- rozhodnutím Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) č. k. XVI/2 Pz 38/16/1000-5 z 10. júna 2016 a

- rozhodnutím generálnej prokuratúry č. k. XVI/2 Pz 80/16/1000-3 zo 14. júla 2016.

Sťažovateľ v sťažnosti uvádza, že uznesením NAKA z 25. januára 2016 mu bolo vznesené obvinenie z prečinu volebnej korupcie podľa § 336a ods. 1 písm. a) a ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona na skutkovom základe uvedenom v uznesení.

Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej rozhodol úrad špeciálnej prokuratúry uznesením z 8. marca 2016, ktorým sťažnosť zamietol.

Podnetom na zrušenie rozhodnutia prokurátora podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku sa sťažovateľ domáhal, aby generálny prokurátor Slovenskej republiky vyslovil, že uznesením NAKA z 25. januára 2016 bol porušený zákon v jeho neprospech, a aby zrušil toto uznesenie, ako aj uznesenie úradu špeciálnej prokuratúry z 8. marca 2016.

O podnete rozhodla generálna prokuratúra rozhodnutím z 10. júna 2016 tak, že „uznesenie prokurátora bolo zákonné, nevykazujúce prvky arbitrárnosti či zjavnej neodôvodnenosti“.

Opakovaným podnetom z 27. júna 2016 sa sťažovateľ opätovne domáhal vyslovenia porušenia zákona v jeho neprospech. O tomto opakovanom podnete rozhodla generálna prokuratúra rozhodnutím zo 14. júla 2016 tak, že podnet bol odložený bez ďalších opatrení.

Rozhodnutiami porušovateľov, ktorých sťažovateľ v texte sťažnosti označuje ako „Prezídium policajného zboru“ a „Generálna prokuratúra SR“, došlo podľa sťažovateľa k porušeniu „práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru“.

Sťažovateľ následne uvádza relevantnú judikatúru ústavného súdu, Európskeho súdu pre ľudské práva a ďalšiu argumentáciu týkajúcu sa ustanovení Trestného poriadku vymedzujúcich podmienky na vznesenie obvinenia.

Podľa sťažovateľa jeho sťažnosť „*má náležitosti predpísané zákonom č. 38/1993 Z. z.*“.

Na tomto základe sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd takto rozhodol:

„... *Sťažnosti sa vyhovuje.*

... *Základné právo sťažovateľa na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 6 ods. 1 Dohovoru bolo Uznesením Prezídia policajného zboru PZ, národná kriminálna agentúra, národná protikorupčná jednotka, expositúra Východ Košice ČVS PPZ-673/NKA-PK-VY-2015 zo dňa 25. 1. 2016 v spojení s Uznesením Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR sp. zn. VII Gv 154/15/1000 zo dňa 08. 03. 2016 a Rozhodnutím Generálnej prokuratúry zo dňa 10. 06. 2016 sp. zn. XVI/2 Pz 38/16/1000-5 a Rozhodnutím Generálnej prokuratúry zo dňa 14. 07. 2016 sp. zn. XVI/2 Pz 80/16/1000-3 porušené.*

... Uznesenie Prezídia policajného zboru PZ, národná kriminálna agentúra, národná protikorupčná jednotka, expozitúra Východ Košice ČVS PPZ-673/NKA-PK-VY-2015 zo dňa 25. 1. 2016 zrušuje.

... Uznesenie Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR sp. zn. VII Gv 154/15/1000 zo dňa 08. 03. 2016 zrušuje.

... Prizná finančné zadosťučinenie v sume 1 000 €, ktoré budú porušovatelia povinní zaplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov.“

Sťažovateľ si tiež uplatnil právo na úhradu trov konania.

V emailovej správe, ktorého prílohu tvorila sťažnosť, sťažovateľ uviedol, že túto doplní „v zákonnej lehote ... v listinnej podobe“.

Ústavnému súdu bola následne 24. augusta 2016 poštou doručená sťažnosť sťažovateľa. Sťažovateľ v osobitnej elektronickej správe z 19. septembra 2016 uviedol, že „ústavná sťažnosť zo dňa 19. 08. 2016 zaslaná elektronicke a následne v listinnej forme poštovou prepravou mala byť listinnou formou doplnená elektronicke podaná sťažnosť“.

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca.

Podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone.

Podľa § 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí obsahovať označenie,

- a) ktoré základné práva alebo slobody sa podľa tvrdenia sťažovateľa porušili,
- b) právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým sa porušili základné práva alebo slobody,
- c) proti komu sťažnosť smeruje.

Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde k sťažnosti sa pripojí kópia právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu.

Podľa § 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“).

Podľa § 62 ods. 1 Trestného poriadku podanie sa posudzuje vždy podľa obsahu, aj keď je nesprávne označené. Možno ho urobiť písomne, ústne do zápisnice, telegraficky, telefaxom, elektronickými prostriedkami podpísané so zaručeným elektronickým podpisom podľa osobitného zákona alebo bez zaručeného elektronického podpisu. Podanie urobené telegraficky, telefaxom alebo elektronickými prostriedkami bez zaručeného elektronického podpisu treba potvrdiť písomne alebo ústne do zápisnice do troch pracovných dní, inak sa o podaní nekoná.

Podľa § 125 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.

Podľa § 125 ods. 2 CSP podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

Podľa § 23 ods. 1 zákona o e-Governmente ak sa právny úkon vykonáva podľa zákona v elektronickej podobe alebo ak podľa osobitného predpisu je náležitosťou právneho úkonu vlastnoručný podpis, osoba, ktorá nie je orgánom verejnej moci, vykoná autorizáciu takého úkonu zaručeným elektronickým podpisom alebo zaručenou elektronickou pečaťou, a ak podľa osobitného predpisu je náležitosťou právneho úkonu vlastnoručný podpis, ktorý musí byť úradne osvedčený, pripojí aj časovú pečiatku; to neplatí, ak osobitný predpis ustanoví, že autorizáciu možno vykonať jedným z uznaných spôsobov autorizácie, ktorý zabezpečuje spoľahlivú identifikáciu osoby, ktorá autorizáciu vykonala, a spoľahlivé zachytenie obsahu právneho úkonu, ktorý autorizovala, ako aj zhodu medzi autorizovaným právnym úkonom a právnym úkonom, ktorý osoba autorizovala.

Sťažovateľ v elektronickej správe z 19. septembra 2016 uvádza, že sťažnosť doručená ústavnému súdu 24. augusta 2016 poštou je doplnením sťažnosti doručenej elektronicky bez autorizácie.

V sťažnosti doručenej ústavnému súdu 24. augusta 2016 sťažovateľ vymedzuje ako porušovateľov „1/ Prezídium policajného zboru 2/ Úrad Špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry 2/ Generálna prokuratúra SR“. Predmetnou sťažnosťou sťažovateľ namieta porušenie „základného práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie (the right to a fair trial) podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru...“.

V sťažnosti doručenej 24. augusta 2016 sťažovateľ uvádza dodatočnú argumentáciu, ktorú neuvádza v sťažnosti doručenej elektronickou poštou.

Následne sťažovateľ v sťažnosti doručenej 24. augusta 2016 vymedzuje petit takto:

„... navrhujem aby ústavný súd pri predbežnom prerokovaní tejto sťažnosti rozhodol týmto uznesením

ústavný súd začína konanie o porušení práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie.

Po vykonanom dokazovaní navrhujem aby ústavný súd vydal tento Nález

... Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie (the right to a fair trial) podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru bolo Uznesením Prezídia policajného zboru PZ, národná kriminálna agentúra, národná protikorupčná jednotka, expozitúra Východ Košice ČVS PPZ-673/NKA-PK-VY-2015 zo dňa 25. 1. 2016 v spojení s Uznesením Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR sp. zn. VII Gv 154/15/1000 zo dňa 08. 03. 2016 a Opatrením Generálnej prokuratúry zo dňa 10. 06. 2016 sp. zn. XVI/2 Pz 38/16/1000-5 porušené.

... Uznesenie Prezídia policajného zboru PZ, národná kriminálna agentúra, národná protikorupčná jednotka, expozitúra Východ Košice ČVS PPZ-673/NKA-PK-VY-2015 zo dňa 25. 1. 2016 sa zrušuje a vec sa vracia tomuto orgánu na nové prejednanie a rozhodnutie.

... Uznesenie prokuratúra Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR sp. zn. VII Gv 154/15/1000 zo dňa 08. 03. 2016 sa zrušuje.

... Opatrenie Generálnej prokuratúry zo dňa 10. 06. 2016 sp. zn. XVI/2 Pz 38/16/1000-5 sa zrušuje

... Ústavný súd priznáva sťažovateľovi finančné zadostučinenie v sume 2 000 €, ktoré budú porušovatelia povinní zaplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od vydania nálezu. “

Súčasťou sťažnosti doručenej 24. augusta 2016 boli prílohy – napádané rozhodnutia a sťažnosť proti uzneseniu NAKA z 25. januára 2016, pričom sťažnosť doručená elektronicky bez autorizácie neobsahovala prílohy.

Z uvedeného je zrejmé, že sťažnosť doručená ústavnému súdu 24. augusta 2016 poštou obsahuje odlišné vymedzenie orgánov, ktoré mali porušiť svojimi rozhodnutiami práva sťažovateľa. Sťažovateľ v poštou doručenej sťažnosti vymedzuje porušené základné práva a slobody odlišne, uvádza v nej dodatočnú argumentáciu, pôvodne neuvedenú v sťažnosti doručenej elektronickými prostriedkami. Rovnako tak petit sťažnosti doručenej poštou sa odlišuje od petitu sťažnosti doručenej elektronickými prostriedkami.

Na základe týchto skutočností dospel ústavný súd k záveru, že sťažnosť sťažovateľa doručená 24. augusta 2016 poštou nie je doplnením sťažnosti doručenej 19. augusta 2016 elektronickými prostriedkami bez autorizácie v zmysle § 125 ods. 2 CSP v spojení s § 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde. Vzhľadom na obsahovú odlišnosť sťažnosti doručenej 24. augusta 2016 poštou ústavný súd považuje za „inú“ (osobitnú) sťažnosť.

Takto možno tiež dospieť k záveru, že sťažnosť doručenej 19. augusta 2016 elektronickými prostriedkami bez autorizácie sťažovateľ nedoplnil spôsobom podľa § 125 ods. 2 CSP, t. j. dodatočným doručením sťažnosti v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizovanej podľa osobitného predpisu. Sťažnosť sťažovateľa z 19. augusta 2016 takto nespĺňa zákonom predpísané náležitosti.

Ústavný súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že nedostatok v zákonom predpísaných náležitostiach, aký vyplýva z podania sťažovateľa, nie je povinný odstraňovať z úradnej

povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom (IV. ÚS 409/04, II. ÚS 117/05, IV. ÚS 267/08, IV. ÚS 213/2010).

Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie postupovať s odbornou starostlivosťou, dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 117/05, IV. ÚS 267/08, IV. ÚS 213/2010).

Uvedený nedostatok zákonom predpísaných náležitostí sťažnosti sťažovateľa bol dôvodom na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia. Vzhľadom na kvalifikované právne zastúpenie ústavný súd sťažovateľa na odstránenie nedostatkov sťažnosti nevyzýval, primerane aplikujúc § 160 ods. 3 písm. b) a § 125 ods. 2 CSP v spojení s § 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. septembra 2016